ПРАЛЕТАРЫІ ЎСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

БЕЛАРУСКІ УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМСАМОЛЬСКАГА І ПРАФСАЮЗНЫХ КАМІТЭТАЎ БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

ГАЗЕТА ЎЗНАГАРОДЖАНА ГАНАРОВАЙ ГРАМАТАЙ ВЯРХОЎНАГА САВЕТА БССР

1987
2
КРАСАВІК
ЧАЦВЕР
№ 12(1533)

ВЫДАЕЦЦА З 1922 ГОДА

Беларускі універсітэт
ТЭЛЕТАЙП
УЧОРА · СЁННЯ · ЗАЎТРА

Адбыўся III пленум

камітэта камсамола універсітэта. На пленуме прысутнічалі: рэктар БДУ Л. І. Кісялеўскі, намеснік сакратара парткома А. М. Рухля, старшыня прафкома студэнтаў А. Д. Кішкевіч, дэканы, сакратары камітэтаў камсамола факультэтаў, іх намеснікі па вучэбнай рабоце. З дакладам «Аб удзеле камсамольскіх арганізацый універсітэта ў ажыццяўленні рэформы вышэйшай школы і развіцці самакіравання» выступіў намеснік сакратара камітэта камсамола універсітэта па вучэбнай рабоце А. Русаковіч.

У абмеркаванні даклада прынялі ўдзел: С. Барытко, П. Жушма, С. Балашэнка, Л. Галавач, І. Ганчаронак, Ю. Позняк, В. Малафееў, А. Каханоўскі. На пленуме выступілі Л. І. Кісялеўскі і дэкан ММФ Л. П. Прымачук.

Пленум даручыў бюро камітэта камсамола універсітэта падрыхтаваць канчатковую рэдакцыю «Палажэння аб студэнцкім самакіраванні ў Белдзяржуніверсітэце» з улікам выказаных прапаноў і рэкамендаваў яго для зацвярджэння на сумесным пасяджэнні рэктарата і студэнцкага актыву.

Н. ГУЛЕЙЧЫК.

Лясная паляна,

палатка, касцёр. Увага прысутных звернута на чалавека з гітарай. Ці не праўда, знаёмая сітуацыя?

У цяперашні час самадзейная песня набывае ўсё большую папулярнасць і новых прыхільнікаў. Напрыклад, два месяцы назад адбыўся І Усесаюзны фестываль самадзейнай песні, з'явіліся новыя выканаўцы, выходзяць пласцінкі, тэле- і радыёперадачы, адкрываюцца клубы самадзейнай песні.

Ствараецца такі клуб і ў нас, ва універсітэце. Туды змогуць прыйсці усе, хто спявае, іграе, складае ці проста неабыякавы да гэтага жанру. А дакрануўшыся да гэтага хвалюючага віду мастацтва аднойчы, думаю, ніколі не пажадае развітацца з ім.

За даведкамі аб стварэнні КСП звяртацца ў камітэт камсамола.

А. СУПРУНОВА.

Літаб'яднанне «Узлёт»

праводзіць у інтэрнаце № 7 (па вуліцы Кастрычніцкай) вечар-конкурс маладых паэтаў. Вечар адбудзецца 4 красавіка ў 19.00. Запрашаем усіх аматараў паэзіі.

А. САЎЧЫК.

ВЫСЛУХАЎШЫ ЎСЕ ПАРАДЫ І ВІНШАВАННІ, ЕН ТРЫВАЛА АСТАЛЯВАЎСЯ Ў КАБІНЕЦЕ ДЭКАНА, СВАБОДНА

КАЛІФ НА ДЗЕНЬ?

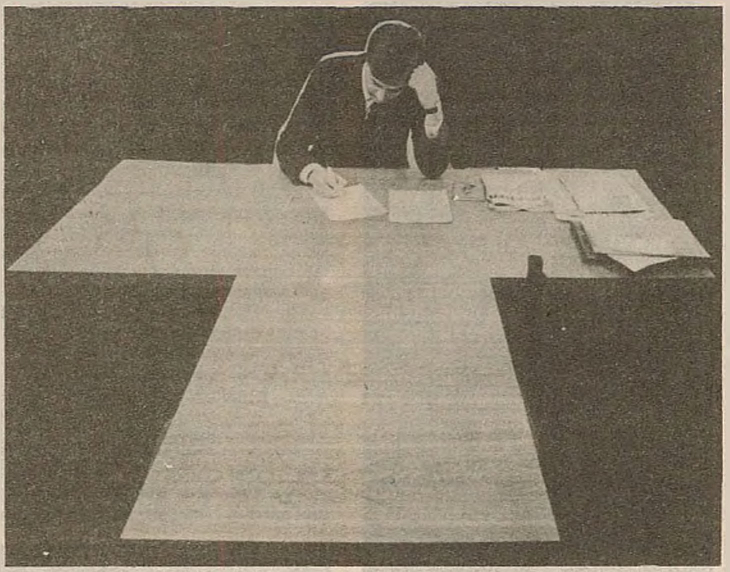

АРЫЕНТУЕЦЦА Ў ТЭЛЕФОНАХ І КІРАЎНІЦКІМ АПАРАЦЕ. АД ЯКОГА ЗАЛЕЖЫЦЬ ЖЫЦЦЕ ЎСЯГО ФАКУЛЬТЭТА.

ЗРАЗУМЕЛА, НЕ-НЕ ДЫ ЗІРНЕ ЕН НА ЎСЕ, ШТО АДБЫВАЕЦЦА ВАЧЫМА СТУДЭНТА. ВЯСЕЛЫМІ. ІРАНІЧНЫМІ. СВАЕ ЧАСОВАЕ ПЕРАЎТВАРЭННЕ ПАРАЎНОВАЕ З УЛАДАЙ КАЛІФА, ХОЦЬ І НЕ НА ГАДЗІНУ... АЛЕ, ЖАРТЫ ЖАРТАМІ, А ВАЦЛАЎ БАГДАНОВІЧ НА УЛАСНЫМ ВОПЫЦЕ ЗМОГ АДЧУЦЬ: ДЗЕНЬ ДУБЛЕРА — НЕ СВЯТА СТУДЭНЦКАГА НЕПАСЛУШЭНСТВА, А СУР'ЕЗНЫ ЭКЗАМЕН НА САМАСТОЙНАСЦЬ.

ТАМУ ТАКІ ЗАКЛАПОЧАНЫ СХІЛІЎСЯ НАД ПАПЕРАМІ, ЗАСТАЎШЫСЯ САМ-НАСАМ ДЭКАН-ДУБЛЕР. ХВАЛЮЕЦЦА, ГЛЕДЗЯЧЫ Ў АКНО САПРАЎДНЫ ДЭКАН ФАКУЛЬТЭТА ЖУРНАЛІСТЫКІ АЛЕГ ГЕОРГІЕВІЧ СЛУКА. ДУБЛЕР ПАЧЫНАЕ ДЗЕЙНІЧАЦЬ. ЯКУЮ АДЗНАКУ ЕН АТРЫМАЕ?

Ад першай асобы

У ВОСЕМ гадзін раніцы прыишоў на факультэт і нават крышачку няёмка стала: пуста, ціха, бязлюдна. У аўдыторыях блішчаць вільгаццю падлогі, у сталоўцы — ні душы, толькі за сваім сталом адзінока сядзіць вахцёр.

Аддаю апошнія распараджэнні свайму намесніку Сяргею Зайцу. Раз-пораз кідаю позірк на гадзіннік: стрэлкі хутка адлічваюць мінуту за мінутай. Ужо дваццаць мінут дзевятай. А заняткі пачынаюцца ў 8.30. Няўжо ніхто не прыйдзе?

Як адказ на пытанне — прарэзліва рыпаюць дзверы. Першай пераступае парог факультэта студэнтка другога курса Аня Раманоўская. З іроніяй да сябе падумаў: «Хоць адзін падначалены будзе». Раптам цішыню ўзрывае смехам, жартамі вясёлы натоўп. На хаду распранаючыся, студэнты спяшаюцца на заняткі. Я таксама іду на сваё працоўнае месца — ў кабінет, займаю крэсла дэкана. Заклікальна звініць тэлефон: з рэктарата цікавяцца, як ідуць справы. Бадзёрым голасам паведамляю, што ўсё добра, усё па плану. Толькі паклаў трубку — зноў званок, другі, трэці. Не паспеў адказаць, як нехта настойліва грукнуў у дзверы і адразу з парога пачаў: «Што гэта за самакіраванне? Мой дублёр не з'явіўся на лекцыю». Па спіне прабягае халадок, разрываецца тэлефон. Хочацца пабегчы за сапраўдным дэканам. Выратоўвае чацвертакурсніца Ірына Кезік (яна выконвае ролю дыспетчара).

Нарэшце перапынак. Па старой студэнцкай звычцы спяшаюся ў калідор. Куды там! У кабінеце ўжо з добры дзесятак наведвальнікаў:

— Мне б падпісаць заяву...

— Вы абяцалі вырашыць пытанне са стыпендыяй...

— А як наконт вольнага наведвання?

Адказваю адразу на некалькі пытанняў, падпісваю паперы, на тэлефон паглядаю, як на ворага...

Цяжка быць дэканам. Не згаджаецеся? Тады атрымайце інфармацыю для разважання: за восем гадзін свайго незвычайнага працоўнага дня прыняў 65 наведвальнікаў, падпісаў звыш трох дзесяткаў дакументаў, больш як гадзіну змагаўся з тэлефонам. І нарэшце самае незвычайнае і цяжкое — на «вясёлым перапынку» першы раз у жыцці давялося станцаваць вогненную «Цыганачку». Многа яшчэ ў гэты дзень давялося рабіць упершыню: загадваць, караць, узнагароджваць, быць дыпламатам... Так, сапраўды дэканам быць цяжка.

Даверылі — дзейнічай

Вельмі не хапала самастойнасці, умення працаваць з людзьмі, дзелавітасці, аператыўнасці ў дзеяннях. Проста арганічна не хапала! Але галоўнае — усё ж удалося даказаць сваё права на самастойнасць. Так атрымалася, што аб ёй гавораць шмат і ў рэктарацэ, і ў дэканаце. Толькі студэнцкая аўдыторыя яшчэ маўчыць. І гэта незразумела, бо мы ж павінны лепей ведаць свае праблемы. А што такое самастойнасць студэнтаў? Не толькі акуратнасць наведвання лекцый і семінараў. Перш за ўсё, гэта ўменне самому кіраваць навучальным працэсам, жаданне займацца самаадукацыяй. Дзень дублёра і дапамог нам адчуць адказнасць за даручаныя справы, за саміх сябе і сваё будучае.

В. БАГДАНОВІЧ, дэкан-дублёр, студэнт III курса факультэта журналістыкі.

Дзень самакіравання

РАЗ, ДВА, ТРЫ ПА-ЧАЛІ

НА ПЕРАПЫНКУ знаёмы студэнт дзяліўся сваімі разважаннямі:

— Лекцыя, калі хочаце ведаць,— гэта тэатр аднаго акцёра, якім павінен быць выкладчык. Нам няма ніякай справы да таго, што чытае ён гэты курс упершыню, што сёння ён не на «узлёце». Выйшаў на сцэну — выконвай ролю...

Зазвінеў званок, і студэнт накіраваўся за ведамі, а можа, за доўгачаканым прадстаўленнем, бо ручку і канспект ён выпадкова пакінуў у інтэрнаце.

— Ведаеш,— скардзіўся ён мне праз некалькі дзён,— студэнты — дрэнныя гледачы. Не надта ўважлівыя і выхаваныя, але ж вельмі патрабавальныя. Ніводнай памылкі яны не даруюць. За выдатна выкладзены матэрыял апладысментамі не ўзнагародзяць.— І ўздыхнуў з палёгкай, таму што гучаў званок з лекцыі. У гэты дзень у час размеркавання ролей яму выпала быць выкладчыкам.

Дзень быў сапраўды незвычайны. Упершыню ў гісторыі журфака і ўсяго універсітэта ўладу ў свае рукі ўзяў дэкан-дублёр. Такім чынам, многія студэнты, пакінуўшы залу для гледачоў, апынуліся на ярка асветленай, адкрытай усім позіркам сцэне.

ГУЛЬНЯ?

— ЦІ ПАТРЭБНА была нам гэтая гульня? — запытаецца потым нехта (і не адзін) і гляне непаразумелымі вачыма на навакольных: няўжо не заўважылі? Што многія лекцыі чыталіся не на прафесійным узроўні, што дэкан-трэцякурснік часам не спраўляўся са сваімі абавязкамі, а дыспетчар-дублёр пераблытала аўдыторыі. Да таго ж, дай ім волю... Нічога добрага з гэтага не атрымаецца.

— Ну як, пацешыліся? — пацікавіўся і знаёмы з фізічнага факультэта.— Як дзеці малыя, атрымалі лялечныя пасады і лічыце, што кіруеце.

Ён памыляўся. Як і многія іншыя, каго нельга асуджаць толькі за тое, што ўяўляюць яны ДЗЕНЬ ДУБЛЕРА нечым несур'ёзным, накшталт невялічкага спектакля, дзе за маскамі дублёраў схаваліся твае ж сябры.

А наогул, ці была гульня? Нават калі згадзіцца з гэтым, то была яна без права на памылку, і прайграць усё яшчэ па аднаму разу нікому не ўдалося б. За недахопы не каралі, але ж кожны з іх — перашкода на шляху да самастойнасці. Дублёры ўсё гэта разумелі і насуперак прадказанням скептыкаў ставіліся да справы сур'ёзна.

СВЯТА?

ЯНО ПАЧЫНАЛАСЯ з гардэроба, пасля сустрэчы з Таняй Кулінковіч і Яўгенам Пучковым. Выдатнае абслугоўванне, размен манет для дзелавых званкоў у рэдакцыю, кніга падзяк і вясёлы плакат: «Журфакавец, усміхніся, пачынаецца новы вучэбны дзень!» — гарантавалі добры настрой. А калі дадаць яшчэ віншаванні з новым святам у календары журфака? А калі ўспомніць вялікі і вясёлы перапынак?

— Вы ўжо паспелі наведацца ў наш экспрэс-бар «Пончык»? — дапытваўся ў кожнага Сяргей Арлоўскі, студэнт першага курса. Згадзіцеся, нядрэнна было б, каб з дня ў дзень працавала гэтая гандлёвая кропка для тых, хто не паспее забегчы ў сталоўку.

Побач са своеасаблівым буфетам — газетны кіёск, дзе можна купіць усе газеты, не баючыся, што табе не дастанецца.

А калі падысці бліжэй... Хаця наўрад ці атрымаецца такое, бо амаль што ўвесь журфак прыйшоў на сустрэчу з заехаўшымі (па правілах гульні) артыстамі. На самай жа справе канцэрт праводзяць Алена Супрунова, Ігар Гукоўскі і Аляксандр Пуціла. Потым на імправізаваную сцэну адзін за адным узыходзяць студэнты і выкладчыкі.

Пакуль жадаючыя глядзелі канцэрт, у адной з аўдыторый сустрэліся тыя, хто любіць сумяшчаць карыснае з прыемным,— кансультацыйны пункт «Практыкі — тэарэтыкам».

Тут можна вырашыць шмат пытанняў і высветліць у журналістаў-практыкаў, чаму любімая газета ў апошні час не змяшчае цікавых праблемных матэрыялаў і як паводзіць сябе ў нялёгкіх абставінах, што часам узнікаюць на практыцы. Кампетэнтныя адказы і тлумачэнні даюць намеснік рэдактара «Вячэрняга Мінска» А. І. Гарбачоў і намеснік рэдактара «Знамени юности» А. П. Саламаха.

Свята было сапраўдным. Правесці яго так, каб добры настрой не сапсаваўся, можна толькі дзякуючы арганізаванаму кіраўніцтву. Памятаеце, хто ажыццяўляў яго ў гэты дзень? Студэнцкі дэканат!

ПРАЦА

У АСЛЯПЛЯЛЬНЫМ святле рамп бачыцца толькі знешняе: лёгкасць гульні і яскравасць свята. Цікава, весела, з выдумкай і, на першы погляд, нічога болей. Той жа канцэрт, які спадабаўся амаль усім, можна палічыць балаганам і праяўленнем анархіі. Калі сачыць толькі за дзеяннем на сцэне.

Раз, два, тры — пачалі! Так не бывае. Асабліва калі адбываецца нешта новае. Упэўнена: не лёгкадумнасць і жаданне павесяліцца падказала ідэю ініцыятарам — студэнтам III курса. Не абыякавасць раіла весці строгі адбор кандыдатур у студэнцкі дэканат — зацікаўленасць.

...Узрушана ходзіць па аўдыторыі выкладчык, а дублёр, прыкінуўшыся хворым, на лекцыю не з'явіўся. Таму першая «пара» на трэцім курсе прайшла звычайна. Ці азначае гэта, што час самакіраўніцтва яшчэ не прыйшоў? Толькі на памылках і вучацца. Нават недарэчнасці можна выкарыстоўваць. Яшчэ не ўпэўнены ў гэтым? А група першага курса, дзе выкладчыкам англійскай мовы была Святлана Каванчук за некалькі хвілін, пакуль ішлі пошукі ключа да аўдыторыі, вывучала словы новай песні... Час дарэмна не марнавалі.

Студэнту ж падрыхтавацца да лекцыі значна складаней, чым выкладчыку, а намаганні, якія пры гэтым выдаткоўваліся, не заўсёды апраўдваліся вынікам. Ды і дублёр-дэкан хоць і адчуў адказнасць за факультэт, але на другі ж дзень перадаў уладу. Адкажу адназначна: неабходна. Не дзеля таго, каб наладзіць свята і зрабіць усё наадварот у пагоні за незвычайным, а дзеля таго, каб ад часовай перастаноўкі складаемых узнікла узаемаразуменне паміж студэнтамі і выкладчыкамі, каб знайсці зацікаўленага і ініцыятыўнага студэнта. Думаецца, сума ведаў ад гэтага значна ўзрасла.

М. ЗАГОРСКАЯ,
наш кар.

Меркаванні

Дзень дублёра падказвае

І. І. КОЎГАН, выкладчык нямецкай мовы:

Цалкам планаваць і праводзіць заняткі нават толькі раз у месяц студэнту пры недахопе часу і метадычнай літаратуры, зразумела, цяжкавата. Але ж для таго, каб кожны раз прыходзіць у аўдыторыю не назіральнікам і слухачом, а актыўным удзельнікам, ён павінен умець арганізаваць і правесці хоць частку акадэмічнай гадзіны. Таму не ведаю, як іншыя выкладчыкі, а я спадзяюся ў будучым выкарыстоўваць элементы самакіравання ў навучальным працэсе.

А. ПАТРЭБІН, выкладчык-дублёр (студэнт III курса):

Калі знаходзішся за кафедрай, яна не здаецца ўжо такой бяскрыўднай. І час заняткаў не ляціць так хутка. І за спіну таварыша не схаваешся ад запытальных позіркаў і дапытлівасці зацікаўленых. Паспрабаваўшы сябе ў ролі выкладчыка, зразумеў, як часта мы, студэнцкая аўдыторыя, перашкаджаем выкладанню лекцыі. Ды і крытэрыі «лепшага выкладчыка» давялося перагледзець. Галоўным лічу зараз інфарматыўную насычанасць, арыгінальнасць думак.

А. А. ПЛАЎНІК, намеснік дэкана:

Якія надзеі ўскладвала на дзень дублёра? Вялікія: заўсёды прыемна адчуваць, што студэнты робяцца самастойней. Жадала свайму дублёру Сяргею Зайцу вырашыць усе справы як мага хутчэй. За працоўны дзень ён паспеў адказаць на некалькі лістоў, дамагчыся месца ў інтэрнаце для адной з першакурсніц, скласці графікі самастойнай работы па курсах у адпаведнасці з прапановамі кафедраў, наведаць заняткі на двух курсах. Лічу, што з вытворчымі абавязкамі ён справіўся. Ці не пачаць даручаць студэнтам адказныя справы замест таго, каб скардзіцца на іх безыніцыятыўнасць?

Прэс-канферэнцыя

УСЁ, ЯК ЗАЎСЁДЫ,

але ўсё наадварот. Таму што на прэс-канферэнцыі, што адбылася 26 сакавіка, сустрэліся адразу два дэканы аднаго і таго ж факультэта. Таму што ў ёй прымалі ўдзел выкладчыкі, якія заўтра зноў будуць студэнтамі.

Такім чынам, у прэзідыуме — дублёры. Столькі самавітасці, дзелавітасці, самастойнасці. У зале — незвычайнае ажыўленне і на дзіва многа прысутных. Прэс-канферэнцыя «Як у вас? Як у нас?» пачынаецца.

Дэкан-дублёр зачытвае прозвішчы тых, хто прыйшоў на факультэт... першым. Далей — узнагароджанне граматамі «Студэнцкія сімпатыі» лепшых выкладчыкаў і студэнтаў, лекцыі якіх прызнаны захапляючымі як па форме, так і па змесце. Андрэю Патрэбіну, студэнту III курса, уручаны дыплом «Майстар залатыя рукі». І ёсць за што: гісторыя КПСС і французская мова, дзве лекцыі прачытаў ён за адзін дзень. Абедзве заслухаешся, забыўшыся пра ўсё на свеце!

І нарэшце — выступленне гасцей з факультэта журналістыкі Кіеўскага універсітэта, якія прыехалі да калег, каб падзяліцца вопытам. А вопыт у іх цікавы — доўгі час у КДУ існуе студэнцкі дэканат, дзе вырашаюцца самыя сур'ёзныя праблемы.

Са словамі ўдзячнасці за выдатна арганізаваны вучэбны дзень звярнуліся да прысутных дэкан факультэта Алег Георгіевіч Слука, выкладчыкі.

Былі на прэс-канферэнцыі пытанні і адказы. Жартоўныя і сур'ёзныя. Праблемныя і не такія ўжо важкія. Чаго ўтойваць, былі сярод студэнтаў тыя, хто лічыў правядзенне дня дублёра непатрэбным, залішнім мерапрыемствам. Але, шчыра кажучы, іх адзінкі. Таму ў прэзідыум паступалі паперкі з самымі аптымістычнымі пытаннямі: «Ці вытрымаў бы дэкан тыдзень дублёра?», «Ці можна правесці такі дзень у час сесіі?», «Як хутка будзе створаны камітэт па студэнцкаму самакіраванню?». Шмат пытанняў было і на тэму лепшай арганізацыі правядзення лекцый на факультэце, творчых сустрэч з журналістамі-практыкамі.

Перад студэнтамі выступіла М. Старых, загадчыца аддзела культуры «Чырвонай змены». Яна шчыра пазайздросціла журфакаўцам, прапанавала і ў час практыкі ў газеце арганізаваць нешта накшталт рэдакцыі-дублёра.

Канферэнцыя падводзіла вынікі мінулага дня. Выказваліся ўсе. А каб прапановы не засталіся толькі словамі, усе разам і вырашылі: студэнцкую навукова-практычную канферэнцыю павінны арганізаваць і весці таксама студэнты.

І ў заключэнне — перадача дублёрамі ключа ад дэканата. Але ці азначае гэта, што студэнты зноў зоймуць пасіўныя пазіцыі? Не. Дэканат прапануе супрацоўнічаць, наведвацца не толькі ў выпадку няздачы сесіі ці пропускаў заняткаў... Студэнты і выкладчыкі павінны стаць калегамі. Спадзяёмся, што так яно і будзе.

В. КАЗЛОВІЧ,
студэнтка факультэта журналістыкі.

Удзельнічаючы ў 1987 годзе ва Усесаюзным сацыялістычным спаборніцтве, калектыў Беларускага ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга дзяржаўнага універсітэта імя У. І. Леніна ў другі год дванаццатай пяцігодкі прымае наступныя сацыялістычныя абавязацельствы:

1. Выканаць планы прыёму і выпуску спецыялістаў па дзённай, вячэрняй і завочнай формах навучання і па аспірантуры.

2. Абараніць 7 доктарскіх і не менш 80 кандыдацкіх дысертацый.

3. Падрыхтаваць да выдання і надрукаваць не менш чым 22 падручнікі і вучэбныя дапаможнікі і 240 метадычных распрацовак.

4. Дамагчыся, каб колькасць дыпломных работ студэнтаў дзённай формы навучання, якія рэкамендаваны да ўкаранення і друку, склала не менш 38 працэнтаў.

5. Выканаць НДР на агульную суму не менш 17,9 мільёна рублёў. Атрымаць эканамічны эфект ад укаранення НДР не менш чым 22 мільёны рублёў.

6. Арганізаваць і правесці 20 універсітэцкіх навуковых і навукова-метадычных канферэнцый.

7. Працягваць распрацоўку навуковых тэм, якія звязаны з рэалізацыяй Харчовай праграмы СССР. Для аказання непасрэднай дапамогі сельскай гаспадарцы рэспублікі накіраваць на сельскагаспадарчыя работы не менш 1500 студэнтаў, выкладчыкаў і супрацоўнікаў у падшэфны саўгас «Гарадок» Уздзенскага раёна і калгас імя Ульянава.

8. Прадставіць у Дзяржкамітэт па адкрыццях і вынаходніцтвах не менш 335 заявак і атрымаць на раней пададзеныя заяўкі не менш 220 станоўчых рашэнняў.

9. Прадставіць на Усесаюзны і Рэспубліканскі конкурсы не менш 250 студэнцкіх работ.

10. Падрыхтаваць да друку не менш 290 артыкулаў у сааўтарстве са студэнтамі.

11. Падрыхтаваць не менш 3400 дакладаў студэнтаў на навуковых канферэнцыях.

САЦЫЯЛІСТЫЧНЫЯ АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВЫ КАЛЕКТЫВУ БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА НА 1987 ГОД

12. Забяспечыць падрыхтоўку на ФГП не менш 1600 студэнтаў.

13. Сфарміраваць зводны студэнцкі будаўнічы атрад колькасцю не менш 1800 чалавек. Асвоіць сіламі зводнага студэнцкага атрада не менш як 2,5 мільёна рублёў капіталаўкладанняў.

14. Арганізаваць і правесці 23 паходы моладзі, выкладчыкаў і навуковых супрацоўнікаў па месцах рэвалюцыйнай, баявой і працоўнай славы савецкага народа з удзелам у іх не менш 230 чалавек.

15. Прачытаць для насельніцтва 6400 лекцый на грамадска-палітычныя і навуковыя тэмы.

16. Падрыхтаваць 5 майстроў спорту, 25 кандыдатаў у майстры спорту, не менш 90 спартсменаў I разраду і не менш 5000 спартсменаў масавых разрадаў.

17. Падрыхтаваць не менш 2300 значкістаў комплексу ГПА.

18. Выканаць наменклатурныя мерапрыемствы па ахове працы на суму 30 тысяч рублёў.

19. Прарабіць на сэканомленай электраэнергіі адзін дзень.

20. Выканаць падрыхтоўчыя работы і адкрыць піянерскі лагер для адпачынку ў летні перыяд 300 дзяцей супрацоўнікаў.

21. Пастаянна паляпшаць ахову здароўя і ўмовы адпачынку выкладчыкаў і супрацоўнікаў, забяспечваючы знаходжанне ў прафілакторыі БДУ 20 чалавек у змену.

Сацыялістычныя абавязацельствы прыняты на канферэнцыі працоўнага калектыву Белдзяржуніверсітэта імя У. І. Леніна 13 сакавіка 1987 года.

РУЖОВЫ РАНАК

ЛІТАРАТУРНАЯ СТАРОНКА

Галіна Ракоца

СМАГА

Вастрэй пякельнага агню апёк смыліць,—
Чужому — ды чужое — не баліць...
Узмылены, конь прагне вадапою.
І стомленая птушка просіць піць.
І не спытай, як трызніла табою:
Ва ўласнай студні — ды ваду муціць?
...Ты, пэўна, гэтага жадаў,
Што кубак мне пусты падаў?!

Жанна Паходня

ПЯТАЯ СЦЕНКА

У пакоя з'явілася пятая сценка —
З цэглы кніжнае.
(Замест акна).
Лішняя?
Не навіна —
Выстаўка розуму?
...Мяркуюць па-рознаму.
У пакоя з'явілася пятая сценка:
Я — інтэлігентка.

У спакоі з'явілася пятая сценка —
Надзейнаю
Перастрахоўкай падзенняў.
Не мною прыдумана!
Поле думак засеяна
Чужымі думкамі.

Выстаўка розуму —
Сценка пятая!
Месца для роздуму
Ёю занятае.
...Пятая сценка —
Замест акна...
А раптам яна — мана?..

ДЗЕД

Ягоныя валасы — пад колер попелу:
Жыццё ледзь тлее
Вугельчыкамі вачэй.

ЧАРАДЗЕЙНАЯ СІЛА

Галаву сваю ў самай нямілай
Пакачай у злы час на плячы...
Раз я ўласную голаў згубіла:
Дай тваю — памагу валачы!

Ох, я ўласную голаў згубіла
Недзе ў цемені майскай начы,
А надзея... зусім не свяціла...
Хай пасвеціць — тваю зберагчы!

Галаву сваю ў самай нямілай
Пакачай у злы час на плячы:
Ёсць у тым чарадзейная сіла,
Каб маю безгаловасць лячыць!

Алесь Бадак

Тады нас
Праклялі
Нянавісць
І любоў,
Каб мы ужо
Не змаглі
З табой
Сустрэцца зноў.
Не тое што
Крычаць,
Паплакацца
Услых,
А нават
Памаўчаць
Няма пра што
Удваіх.

* * *

Абняла і прамовіла ціха:
— Можа, мы не ўбачымся больш.
Ну куды ты? Пабудзь яшчэ
крыху!

І хіснулася лесвіца ўбок.
І дарога ўпіралася ў дом
Без цябе столькі часу
як змог?!

Дацягнуўся да выхаду моўчкі
І дарогу разгледзеў ля ног.
І дарога ўпіралася ў дом
Не пачаткам сваім, а канцом.

Пятрусь Ахрэмчык

МОЙ ВЕРШ

Вазьму я з матчынай песні мелодыю,
З бабулінай казкі — гучную мову,
З народных паданняў пазычу свабоды,
І вернасці ў Янкі роднаму слову,
А звонкасць вазьму ў шумнай крыніцы,
У бярозак вясёлага гоману трохі,
Празрыстасці светлай — у азёрнай вадзіцы
І, набраўшы народнай мудрасці крохі,
Праз сэрца іх свае прапусціўшы,
Адзінае цэлае зліць пастараюся,
І душою родную мову адчуўшы,
Я толькі тады з паперай параюся.

МАКСІМУ БАГДАНОВІЧУ

Вечар добры, Максім,
Зноў, самотны, з табой
Я у парку тваім
І у сэрцы з нудой.

Аднагодак ты мой,
А колькі ж паспеў!
Гартаваны верш твой,
Як той звон зазвінеў!

Ты панам даказаў —
Беларусь існуе;
Мову ўсім паказаў
У вялікай красе.

Ты рандо і раманс
Беларусам прынёс,
Аднак кінуў ты нас...
Недарэчны твой лёс!

Але сказ твой жывы
Абуджае людзей,
Маладым ды сівым
З імі ісці весялей.
Ты ў сэрцы жывеш,
Ты — з народам сваім.
Ты, песняр, не памрэш!
Вечар добры, Максім.

Фотаэцюд С. ЛАЙКОЎСКАГА.

Андрэй Гуцаў

ВЕЦЕР: СТЫХІЙНАЕ

В ничто прошедшее не канет.
Грядущее досрочно манит.
Гётэ.

Апалы ліст.— Жыццё аджыў...
Дзе ёсць збавенне ад зямнога,
Ад ходу часу ракавога?!
Як дабрысці нам да парога,
Дзе Міг Вялікі — нам замнога,
А Вечнасць — сціслая дарога?!

Апалы ліст (другі) аджыў...

ПРАЗРЭННЕ

У свеце вечнага няма.
Чаму ж, чаму душа жадае,
Каб не было канца і краю?
У свеце вечнага няма...
Навошта ўсе тады — не знаю.
Навошта гэтакі падман?

У свеце вечнага няма.
І след завеі замятаюць,
Старанна лепшае хаваюць.
Душу і розум мой мяняюць
І... самі чэзнуць, паміраюць.
Навошта ж гэтакі падман?

Марына Куноўская

ЛЮДИ ЦВЕТА ЗЕМЛИ

I. КОГДА НА НЕБЕ СОЛНЦЕ

Та деревня ждала нас неизменной четвёртое лето:
над кленовой стеной поднимался сиреневый дым
и при свете зари — удивительно розовом свете —
шли косцы, улыбаясь, по дороге вдоль края воды.

В той деревне, наверно, жили люди и аисты в мире,
и на яблонях груши всех красивей и слаще росли.
Наши спины болели, было пасмурно, жарко и сыро,
но всегда оставались ее светлые окна вдали.

В той деревне, мы знали, только в белом ходили старухи,
а под вечер девчата пели песни прекрасней, чем жизнь,
и на каждой из крыш парень звезды срывал для подруги,
и лежали без дела по кладовкам большие ножи.

Та деревня тянулась за канавой у самого поля.
Мы работали рьяно, чтоб ступить до заката на гать.
Но кончался наш труд — и глаза закрывались невольно,
и в траву мы валились, не дойдя десять метров опять.

II. УСТАЛОСТЬ

Когда мы окончим работу — я останусь лежать на траве:
«Не скучай!» — проскрипят, разлетаясь по гнёздам, птицы,
будет утром роса по рукам, как по листьям, катиться,
и пчела прилетит на бровей моих рыжий свет.
Я останусь лежать — пусть в мой дом возвращаются дети
и садятся, как прежде, за длинный обеденный стол,
пусть разносит мой стог по соломинкам добрый ветер,
чтоб за каждую смог муравей ухватиться в потоп.
Я останусь лежать — и на сваях соснового леса —
мной не срубленных сваях — поднимется облачный дом,
и лучи свои солнце на холодных ветвях повесит
над поляной, покрытой от костра моего углем.
Крылья бабочек белых будут летом мне вместо век,
а зимою запомню все куплеты метельной песни,
и когда Командир закричит: «Ты спасёшься, воскресни!» —
я останусь лежать — мне приятно лежать на траве.

Іна Яцухна

АНТЫЧНАЕ

Лук у руках Амура.
Качан повен меткіх стрэл.
У сэрцы сягоння бура,
А заўтра настане дзень,
Напоўніць усё сэнсам новым,
І больш не ўбачыш ты,
Як рвецца ў руках Амура
Шаўковая цеціва.

Станіслаў Атамановіч

САНЕТ

Ляжаць камені на раллі,
Бялеюць плямамі на глебе.
Іх шмат, іх больш, як зор у небе,
Таму дасюль іх не звялі —
Яны ўжо мохам парасллі.
Не мараць тут аб добрым хлебе,
Ламае плуг тут часта грэбель,
І зерне мучыцца ў зямлі.

Так у жыцці — праз кожны крок
Людская здрада ў рышток
Тваёй душы каменнем ляжа.
Вялікім смуткам у цішы
На ўспамін табе адкажа...
Ляжаць камені на душы.

«Гумарына» ў блакітнай страле

ЦІШЫНЮ засынаючага начнога метро спужнулі гукі... дыксіленда. «Быць такога не можа!» — цёрлі вочы рукамі апошнія пасажыры. А за шклом вагона з надпісам «Месц няма», быццам у вагоне-рэстаране цягніка, весяліліся людзі, прыгожыя афіцыянткі абслугоўвалі ўрачыста апранутую публіку, якая, не звяртаючы ўвагі, частавалася за сервіраванымі столікамі. «Гэта пачынаецца «Гумарына-87» — правільна вырашылі пасажыры і, забыўшыся пра позні час, пачалі весяліцца разам з удзельнікамі гэтага першакрасавіцкага сюрпрызу: клоунамі, танцорамі, лялькамі-гігантамі.

А гэта хто? Незвычайны прывід ці звычайны першакрасавіцкі розыгрыш? Не, у вагоне сапраўдныя экзатычныя пасажыры — медзведзяня Міця і парася Рома. Цыркавыя артысты ўтульна адчуваюць сябе ў метро. Відаць, і яны разумеюць: «Чаго толькі не ўбачыш на гэтае свята»,— і какетліва пазіруюць перад камерамі.

...Цягнік з удзельнікамі свята адпраўляецца. І вось ужо яго апошні агеньчык знік у тунелі. Так, «Гумарына» брала толькі свой разбег. Хутка яе ўдзельнікі выйдуць на сцэну Палаца культуры Белсаўпрофа і падораць добрае, шчырае, вельмі патрэбнае ўсім нам — смех...

— Я купіла сукенку з'едліва зялёнага колеру. Мілы, як ты лічыш, з якім колерам найлепш яна будзе спалучацца?

— Са з'едліва-зялёным.

— Я ж сур'ёзна пытаю. Мо з жоўтым?

— Я чуў сёння ў «Ад шасці да дзесяці», што зялёны плюс жоўты ў гэтым сезоне болей не ў модзе.

— Цікава, а што ў модзе?

— Белы з чорным ці чырвоным.

— Што за лухту ты гаворыш! Гэтакія спалучэнні ўжо тры гады запар. Не можа быць!

— Наогул, я табе званю, каб запрасіць сёння ў тэатр.

— Цудоўна. Якраз апрану новую сукенку... Толькі вось з чым? З якім колерам?

— Са з'едліва-зялёным.

— Зноў ты за сваё?! Пакуль не прыдумаеш, нікуды не пойдзем!

— Я цябе вельмі прашу: апранай сваю новую сукенку, шукай да яе туфлікі, сумачку, бусы, памадку, ды хутчэй, мы можам спазніцца!

— Так, так, спяшаюся... А якога колеру? Жоўтага? Ці іншага?

— З'едліва-зялёнага. Пачакай! Не кідай трубку. Хочаш, толькі каб ты прыгожа выглядала, ствару табе фон: апрану жоўту кашулю?

— ...Не трэба. Я перадумала. Я апрану жоўты касцюмчык. А з якімі туфелькамі?

— ...Са з'едліва-зялёнымі.

— Ты! Жартаўнік! Я не вінаватая, што табе не падабаюцца мае любімыя колеры! Хадзі ў тэатр з іншымі! Болей мне не тэлефануй!

* * *

— Дарагая, я купіў плашч. З'едліва-зялёны. Сустрэнемся?

— Буду праз пяць мінут! Мілы...

НА ЎРОКУ ЭТЫКІ...

ТЭСТ «УВЕДАЙ СЯБЕ»

Адкажыце: «так» або «не». «Так» — 1 ачко,

1. Ці пераключылі б вы тэлевізар з хакейнай гульні на рэпартаж з дома быту?
2. Ці падабаецца вам па-ранейшаму высокі абцас?
3. Ці маглі б вы выхаваць пяцярых дзяцей?
4. Ці абурыліся б вы, калі б убачылі жанчыну з цыгарэтай?
5. Ці можна перадаць у эфір тое, што вы кажаце, калі на нагу вам раптам зваліцца прас?

Вынікі. Набралі: 0—2 ачкі — вы мужчына, 3—5 ачкоў — вы жанчына.

Ах, вернісаж...

ДВА ТЫДНІ не змаўкалі смех і жарты каля стэндаў з сатырычнымі малюнкамі пад агульнай назвай «Ці лёгка фізіку жыць цвяроза». На перапынках і пасля заняткаў тут можна было ўбачыць не толькі будучых фізікаў, але і студэнтаў з іншых факультэтаў. Вядома, цікава, тым больш, што такі конкурс праводзіцца ўпершыню.

— Гутаркі, лекцыі на антыалкагольную тэму ў групах не заўсёды прыносілі жадаемы вынік,— гаворыць сакратар камітэта камсамола фізічнага факультэта Ігар Ганчаронак.— Вось мы і вырашылі прыбегнуць да такога конкурсу.

Удзел у ім прынялі студэнты з першага па пяты курсы. Іншымі словамі, — усе, хто мог «трымаць у руках аловак». Пераможцамі названы: Сяргей Пержукоў (II курс), Леанід Марковіч (III курс) і творчы саюз студэнтаў кафедры фізічнай оптыкі (III курс).

АД РЭДАКЦЫІ: Ні ў якой меры не жадаючы прынізіць аўтарытэт журы гэтага конкурсу, хочацца заўважыць, што, на наш погляд, не ўсе названыя работы-пераможцы можна назваць гэтакімі. Аднак, бясспрэчна, самае каштоўнае тое, што студэнты фізічнага факультэта першымі арганізавалі конкурс такога віду. Хочацца выказаць ім за гэта падзяку і надзею, што конкурсы сатырычнага малюнка працягнуцца і на наступных факультэтах.

КАМУ НЕ ПІСАНЫ ЗАКОН

— СТОП! СТОП! СТОП! І яшчэ раз — стоп! А. Янкавец, Н. Чаркас, А. Муравейка, І. Скокава, С. Грышкевіч, Г. Пуцілоўская, А. Дуброўская, А. Нячай, А. Зарэмба, М. Крылан, С. Вайцюлевіч, Н. Пржавальская — вы, напэўна, маеце ў сваей залікоўцы і «пяцёркі», і «чацвёркі», можа, трохі «троек». Здаеце складаныя залікі, рыхтуеце рэфераты і актыўна ўдзельнічаеце ў семінарскіх. Не шкадуеце і свой малады арганізм, каб яшчэ і яшчэ што-небудзь зразумець з гэтага жыцця, каб прачытаць старонку падручніка, зрабіць для сябе нейкае адкрыцце ў галіне ведаў. Так, усе вы разумныя хлопцы і дзяўчаты, бо ці вучыліся б у адваротным выпадку ў ВНУ? Але навошта і дзеля чаго, з якой нагоды вы так бяздумна рызыкуеце сваім жыццём, спакоем сваіх блізкіх? Зразумела, правілы дарожнага руху для вас вядомы. Прынамсі, настолькі, што вы не звяртаеце на іх ніякай увагі. Але карыстаючыся выпадкам, хочацца ўсе ж звярнуць на гэтыя правілы вашу ўвагу. І жадаеце вы таго ці не — «ускладніць» ваша жыццё некаторымі змяненнямі ў іх.

З 1 снежня 1987 года ўведзены ў дзеянне новыя «Правілы дарожнага руху», дзе дакладна вызначаны абавязкі пешахода. Напрыклад, некаторыя з пунктаў гэтых правілаў.

«Пешаходы павінны перасякаць праезджую частку па пешаходных пераходах, у тым ліку па падземных і надземных, а пры іх адсутнасці — на перакрыжаваннях па лініі тратуараў і абочын.

У месцах, дзе рух рэгулюецца, пешаходы павінны кіравацца сігналамі рэгуліроўшчыка ці святлафора.

Пешаходам забараняецца: пераходзіць праезджую частку па-за пешаходным пераходам пры наяўнасці размежавальнай паласы, а таксама ў месцах, дзе ўстаноўлены пешаходныя ці дарожныя загароджванні».

Так проста, што нават смешна. Ці не так?

Хочацца вам, таварышы-парушальнікі, і ўсім, хто яшчэ не меў выпадку задумацца над сэнсам любых правілаў дарожнага руху (найперш аберагаць ваша жыццё) пажадаць, каб новыя правілы аказаліся не складаней былых і каб сталі вашым надзейным памочнікам пры пераходзе вуліц.

[illegible]

НЕВЕРАГОДНЫ ВЫПАДАК

СТУДЭНТ І курса рыбна-друкарскага інстытута Пётр Дзіркін, як заўсёды, спяшаўся на заняткі. Вясеннія раніцай, гадзін гэтак у адзінаццаць, Пётр крочыў па роднаму гораду і думаў, што ён не ўсё зрабіў, каб падрыхтавана і належна прыняць удар прапануемых ведаў. Трэба павысіць тонус некалькімі кубачкамі двайной кавы, накупіць свежай прэсы і затэлефанаваць таварышу, каб даведацца, як ён учора дабраўся з тэатра.

Апоўдні Дзіркін адчыніў дзверы роднай навучальнай установы.

У гардэробе на месцы ўчарашняй бабулькі і яе шклянак з хатнім бацвіннем красавалася цудоўная дзяўчына. Убачыўшы кліента, яна сціпла адкла ла ў бок часопіс «Бурда» і, павеяўшы галавакружным пахам імпартных духоў, ветліва сказала: «Выбачайце. Сардэчна запрашаем да нас у інстытут!»

Дзіркіну стала горача.

«Трэба ў буфет зайсці — вадзічкі папіць»,— вырашыў Пётр і накіраваўся па калідоры. Дзіркін спрабаваў знайсці сэнс незвычайнай падзеі ў гардэробе. «Напэўна, заўтра замуж ідзе»,— урэшце знайшоўся Пецця. Гэта яго заспакоіла.

У буфеце не было звычайнай чаргі. На сталах не было бачна бруднага посуду, а стаялі вазы з кветкамі і ляжалі бела-ружовыя сурвэткі, як у лепшым рэстаране горада. Па звычцы, сказлыўся папалам, Дзіркін наблізіўся да буфетчыцы: «Прывітанне! Скажыце, вадзічкі ў вас можна папіць?»

— «Фанта», «Пепсі-кола», «Фіеста», «Байкал», «Бахрамо»...

Пётр захістаўся. Успыхнулі твар і вушы.

— «Фанты»...

Як выйшаў з буфета, Дзіркін не памятае. Толькі ўслед ляцелі словы: «Малады чалавек, не жадаеце...».

Падымаючыся на другі паверх, студэнт І курса дзённага аддзялення рыбна-друкарскага інстытута П. Дзіркін ведаў дакладна, што ён з'яўляецца сведкай нейкіх неверагодных падзей. Да званка заставалася мінут пятнаццаць, і Пётр цвёрда вырашыў усё высвятліць. Прыпамінаючы дзіцячыя гульні ў Шэрлака Холмса і аднаўляючы ў памяці прынцып метаду дэдукцыі, Дзіркін распрацоўваў адну за другой версіі. «Напэўна камісія прыехала. Ці дакументальную стужку здымаюць. А мо замежная дэлегацыя? Не — усесаюзная канферэнцыя!»

Страшэнна хацелася курыць. Першая зацяжка вызваліла яго ад думак. На двары была вясна. Пецця глядзеў у акно з асаладай. Але раптам яго позірк натыкнуўся на кафельную сценку, дзе вісеў самаробны плакат: «Шаноўныя сябры! Мы не спрабуем перакаnаць вас у шкодзе курэння. Вы гэта ведаеце і без нас. Просьба падумаць пра вашых таварышаў, здароўе якіх вы ставіце пад небяспеку, калі яны заходзяць у гэтае памяшканне».

ДОБРАЗЫЧЛІЎЦЫ.

Дзіркін запэрхаўся і патушыў цыгарэту. «Што гэта?!»

Пецця збянтэжыўся да крайнасці. Хутчэй, хутчэй у аудыторыю. Там — адказ!

У калідоры цішыня і парадак. Вакол — нікога. Дзіркін у які раз за гэты дзень насцярожыўся. Прыкладваючы вуха да кожных дзвярэй, Пецця станавіўся ўсё бялейшым. Там адбывалася наступнае: выкладчык дыктарскім, добра пастаўленым голасам чытаў лекцыю, потым выклікаў студэнта для адказу, той выразна і бездакорна дэманстраваў свае веды.

«Ды што ж гэта?!» — Пецця рабілася млосна.

Урэшце раздаўся званок.

«Недзе ў мяне быў валідол!» — падумаў Пётр, адступаючы на дзесяць крокаў назад. Зараз расчыняцца дзверы і з дзікім гікам выйдзе натоўп студэнтаў, змятаючы ўсё на сваім шляху. Але дзверы асцярожна адчыніліся, і ў калідор першым ступіў... выкладчык:

«Дзень добры, Дзіркін. Вельмі рад вас бачыць. Папрашу заўтра быць у мяне на лекцыі, вельмі цікавая тэма. Вы што, хварэеце? Бледны нейкі. Ляча, дапамога трэба?... Вы што, хварэеце? Лячыцеся! Заўтра чакаю вас, дружа!»

вельмі цікавая тэма. Вы што, хварэеце? Лячыцеся! Заўтра чакаю вас, дружа!»

Пётр паклаў таблетку пад язык. Праз некалькі секунд з'явіўся яго аднакурснік.

— Дзіма!.. — выдыхнуў Дзіркін.

— А, прывітанне!

— Што адбываецца?

— Ты што, не ў курсе? Сёння ж — 1 красавіка! Агульнаінстытуцкі розыгрыш. ЖАРТ! Супакойся! — з усмешкай сказаў ён.

У той жа момант Дзіркін успомніў, што на вуліцы вясна, і што не перашкаджала б пазнаёміцца з цудоўнай дзяўчынай з гардэроба. Пётр з палёгкай уздыхнуў і праглынуў таблетку.

БЕЛАРУСКІ УНІВЕРСІТЭТ

Цана 2 кап.
Мінская паліграфічная фабрыка «Чырвоная зорка» МВПА імя Я. Коласа.
2 красавіка 1987 года
Зак. 1576.

220080, Мінск-80, УНІВЕРСІТЭЦКІ ГАРАДОК, ВУЛ. БАБРУЙСКАЯ, 9, ПАВЕРХ 4, ПАКОІ 74-75.
ТЭЛЕФОН 20-68-27.

Рэдактар
В. П. ВАРАБ'ЕЎ.